

MAGAZYN MIEJSKI

LEGNICA.EU

gazeta bezpłatna

BLIŻEJ LEGNICZAN I ICH SPRAW

CORAZ LEPIEJ NA
ZAKACZAWIU

>> str. 5

LBO 2019 DO
GŁOSOWANIA

>> str. 8-9

ŚWIĘTO
LEGNICY

>> str. 10-11

PRZEJDŹ
NA GAZ

>> str. 19

ZDROWA
LEGNICA

Nowe przedszkole i żłobek	str. 4
Parkowa rezydencja	str. 4
Coraz lepiej na Zakaczawiu	str. 5
Nowy parking	str. 6
Leszczyńska do przebudowy	str. 6
Podwórze wypięknieje	str. 6
Efekty LBO 2018	str. 7
Będziemy głosować	str. 8-9
Nasze świętowanie	str. 10-11
Obwodnica Południowo-Wschodnia	str. 12
Piłsudskiego w przebudowie	str. 13
I taniej, i jaśniej	str. 13
Nasza biblioteka	str. 13
Z prac Rady Miejskiej	str. 14
Jedyny taki strażnik	str. 15
Miasto tajemnic	str. 16-17
Zdrowa Legnica	str. 18
Przejdź na gaz	str. 19
Łucznicza Europa u nas	str. 20

POWSTAJE SIEDZIBA ZESPOŁU PLACÓWEK SPECJALNYCH

Trwają prace przy przebudowie obiektu szkolnego przy ul. Mazowieckiej 3 na potrzeby Zespołu Placówek Specjalnych w Legnicy. Obecnie prowadzone są roboty związane z ocieplaniem ścian i fundamentem windy. W pierwszym etapie prac przebudowany zostanie budynek C wraz z łącznikiem prowadzącym do sali gimnastycznej i częścią segmentu B. Po zakończeniu prac przeniesie się tutaj Zespół Placówek Specjalnych, który dotąd działał w kilku różnych obiektach.

Wykonawcą robót wybrano w drugim przetargu. Najkorzystniejszą ofertę – ok. 5,86 mln zł złożyła firma Usbud. Prace zakończą się wiosną przyszłego roku.

Nowe huśtawki na placu zabaw w parku Miejskim

Plac zabaw w parku Miejskim wzbogacił się o nowe huśtawki. Urządzenia są nowoczesne, bezpieczne i jednocześnie może się na nich bawić kilkoro dzieciaków. Kosztowały ponad 16,7 tys. zł.

Huśtawki cieszą się olbrzymią popularnością. Nie pozwólmy by zostały zniszczone przez wandalów. Bo niestety, to się zdarza. W czerwcu z jednej z huśtawek skradziono siedzisko. Jego koszt to około 700 zł. Nowe już zostały zamontowane. Z innej huśtawki tydzień później skradziono podwójne siedziska. Niebawem zostaną uzupełnione. Będzie to kosztowało około 1,7 tys. zł.

Także na tym placu zabaw ktoś podpalił dwukrotnie kolejkę, bardzo lubianą przez dzieci. Zostały z niej dwa wagoniki. Znalazł się jednak sponsor, który dokupi lokomotywę i drugi wagonik.

MAGAZYN MIEJSKI

LEGNICA.EU

Redaktor naczelny:

Arkadiusz Rodak

Wydawca: Gmina Legnica

ISSN 2299-8659

Adres redakcji:

pl. Słowiański 8 · 59-220 Legnica

tel. 76 721 23 62

e-mail: redakcja@legnica.eu

www.legnica.eu

Zdjęcia:

archiwum fotograficzne UM

Druk: Drukarnia JAKS

ul. Bogedaina 8 · 50-514 Wrocław

Magazyn Miejski „Legnica.eu” dostępny jest także w wersji elektronicznej na stronie internetowej www.legnica.eu.

WAKACJE DLA 6 TYSIĘCY DZIECI

Na wakacyjny wypoczynek dzieci i młodzieży miasto przeznaczyło w tym roku ponad 640 tys. zł. Dofinansowane są kolonie i obozy, wycieczki, półkolonie w mieście, zajęcia świetlicowe, biblioteczne i sportowe organizowane zarówno przez instytucje miejskie, jak i kluby, świetlice, spółdzielnie mieszkaniowe, organizacje oraz stowarzyszenia.

Dwadzieścia podmiotów skorzystało z dofinansowania pochodzącego z opłat za wydawane przez miasto pozwolenia na sprzedaż alkoholu w łącznej wysokości prawie 300 tysięcy zł. Z różnych form wakacyjnego wypoczynku może skorzystać ponad 6 tysięcy młodych legniczan. Gminne dofinansowanie do letniego wypoczynku dzieci trafia przede wszystkim do rodzin najuboższych, objętych pomocą społeczną.

Bezpiecznego, letniego wypoczynku

życzy

Tadeusz Krzakowski
Prezydent Legnicy

OGRZEWAJ GAZEM – TANIO I EKOLOGICZNIE

Prezydent Legnicy Tadeusz Krzakowski i Dorota Kurałowicz – dyrektor Wrocławskiego Obszaru Sprzedaży PGNiG Obrót Detaliczny podpisali 29 czerwca 2018 r. porozumienie w sprawie współpracy na rzecz poprawy jakości powietrza w Legnicy.

W preambule dokumentu czytamy, że trwała poprawa jakości powietrza w Legnicy stanowi warunek konieczny do ograniczenia chorób wywołanych zanieczyszczeniami pyłowymi, a jednocześnie stanowi praktyczną realizację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady

Europy w sprawie jakości powietrza. Sygnatariusze pragną osiągnąć cel, jakim jest poprawa jakości powietrza w mieście poprzez eliminację źródeł ciepła opalanych paliwem stałym i zastępowanie ich piecami zasilanymi gazem ziemnym z sieci dystrybucyjnej. Sprzyjać temu będą odpowiednie działania informacyjne, edukacyjne i organizacyjne. PGNiG OD zobowiązało się m.in. do dostaw paliwa gazowego dla nowych odbiorców zmieniających systemy ogrzewania na gazowe, pod warunkiem przyłączenia instalacji odbiorcy do sieci dystrybucyjnej. Będą też stosowane programy sprzedaży promocyjnej, by zachęcić odbiorców do likwidacji ogrzewania paliwem stałym, a klienci będą mieć łatwiejszy dostęp do sieci gazowych.

W Legnicy, z pomocą gminy, zorganizowana zostanie placówka przedstawicielska PGNiG OD, w której prowadzone będą dyżury specjalistów, udzielających klientom infor-

macji oraz merytorycznego wsparcia w zawieraniu umów. Więcej szczegółów o atrakcyjnej ofercie dla mieszkańców na str. 19 naszego magazynu.

Nowe przedszkole i żłobek przy ul. Krzemienieckiej JUŻ PRAWIE GOTOWE

Już niebawem najmłodszy legniczanin będą mieli nowoczesny i świetnie wyposażony żłobek wraz z przedszkolem. Powstaje sto nowych miejsc dla przedszkolaków i ok. 60 w żłobku. Dobiegają właśnie końca prace adaptacyjne budynku przy ul. Krzemienieckiej 1, w którym wcześniej mieściła się filia Szkoły Podstawowej nr 9.

Budynek jest już ocieplony. Jego estetyczna elewacja robi wrażenie. Pomieszczenia wewnątrz także przeszły już remont. Wokół budynku ułożono nowe chodniki.

Zamontowano windę. Zbudowano nowe wejście przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Miasto przystąpiło obecnie do wyposażania obiektu. Wybrano już w

przetargu firmę (Moje Bambino), która dostarczy i zamontuje meble. Trwają prace związane z urządzeniem placu zabaw i aranżacją małej architektury.

Przypomnijmy, że przetarg na adaptację budynku wygrała firma

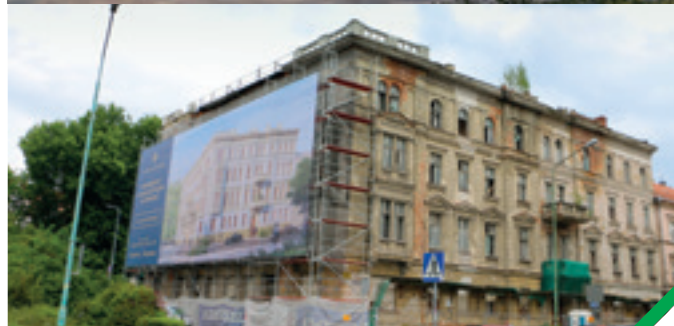
Usbud, która zaproponowała najkorzystniejszą ofertę z ceną około 2 mln 953 tys. zł. Uchwałę o przekształceniu filii SP 9 w przedszkole i żłobek na wniosek prezydenta radni podjęli w styczniu minionego roku.

W Dresdner Banku powstaje parkowa rezydencja

Na ścianie reprezentacyjnej tzw. Dresdner Banku zawisła wielka wizualizacja Parku Rezydencja, ukazująca, jak będzie prezentował się ten zabytkowy gmach po zakończeniu rewitalizacji. Widok robi wrażenie.

- Prace rozpoczęliśmy w maju – informuje Jacek Niemyjski, członek zarządu firmy Progres Development. - Planujemy zakończyć je do 2020 r. W tej zabytkowej budowlu powstanie 35 apartamentów, pięć lokali użytkowych na parterze oraz parkingi. Budynek przez lata nazywany był błędnie Dresdner Bankiem.

Podczas, gdy prawidłowa jego nazwa, określająca także jego przeznaczenie, to „Pałac Czyszowski”. Po wielu latach burzliwej historii, zostanie on wyremontowany i odrestaurowany przez obecnego właściciela Progress Development. Odzyska dawny blask „Pałacu Czyszowskiego”, stanie się obiektem podnoszącym rangę historyczną Legnicy oraz urodę jej centrum. W jego murach odnaleźć będzie można niezapomnianą atmosferę historii, połączoną z nowoczesnym stylem, wygodą i funkcjonalnością – informuje firma Progres Development.

ZAKACZAWIE

zmienia się nie do poznania.

A będzie jeszcze piękniej

Zakończyła się rewitalizacja kamienic na ul. Kamiennej i Kościelnej. Nadały one kolorytu tej części miasta, która z każdym dniem zmienia swoje oblicze. A już niebawem rozpocznie się budowa promenady przy ul. Nadbrzeżnej.

Kamienice przy ul. Kościelnej 2 oraz Kamiennej 2a, 4, 5 i 6 pokazują, jak piękne są przedwojenne budowle, gdy wydobędzie się z nich wszystkie detale i położy nową elewację w dobranych kolorach i odcieniach, a do tego jeszcze zagospodaruje otoczenie. Prace przy rewitalizacji były prowadzone pod nadzorem konserwatora zabytków. Zakres robót przy kamienicach obejmował m.in. osuszenie murów, położenie nowej elewacji, wymianę schodów, instalacji, remont klatek schodowych, przystosowanie budynków dla potrzeb osób niepełnosprawnych i zagospodarowanie przestrzeni przed kamienicami. Koszt tego zadania to ok. 4,2 mln zł z czego 2,3 mln zł pokryje dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Do końca zbliża się także przebudowa podwórza u zbiegu ulic Kamiennej, Kościelnej, Daszyńskiego i Wrocławskiej. Roboty polegały na rozbiórce nawierzchni asfaltowych i z płyt betonowych, wykonaniu nowych chodników, dróg dojazdowych i miejsc postojowych. Zakładane są trawniki, sadzone drzewa i krzewy, montowane oświetleniowe lampy solarne. Powstaną także dwa place zabaw oraz siłownia plenerowa i mała architektura. Będą ławki, kosze na odpadki, altana, pergole, trejaże i schody terenowe. Koszt – ok. 2 mln zł

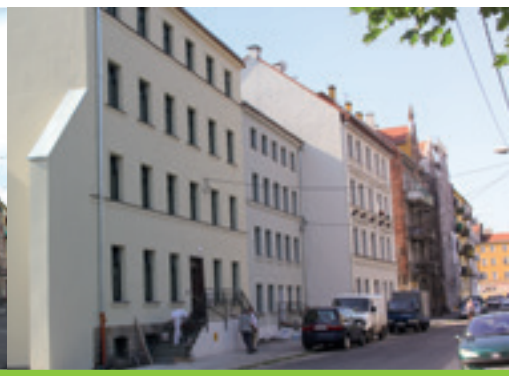
Trwa przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Kościelnej 3, w którym powstanie Centrum Integracji Społecznej wraz z zagospodarowanym terenem. Roboty obejmują m.in. prace konstrukcyjne, murarskie, tynkarskie, wykonanie posadzek, izolacji i elewacji. Wymienione zostaną instalacje sanitarne, wodno-kanalizacyjne, elektryczne. W budynku zainstalowana będzie winda. Na zewnątrz powstanie plac zabaw, boisko do siatkówki i koszykówki, siłownia plenerowa, parking, podjazdy dla niepełnosprawnych. Koszt – ok. 5,7 mln zł. Urząd Marszałkowski przyznał Legnicy dotację na tę inwestycję w wysokości 2,1 mln zł. Z budżetu państwa dodatkowo otrzymaliśmy ponad 328 tys. zł.

Ogłoszony został przetarg na kolejną inwestycję – budowę bulwaru wzdłuż ul. Nadbrzeżnej. To będzie świetne miejsce na spacer, relaks czy wypoczynek na ławkach i leżankach. Powstaną skwery zieleni i mała architektura. Będzie nowa nawierzchnia jezdni i chodników. Bul-

war połączy ul. Kartuską z Wrocławską, która niedawno przeszła gruntowną rewitalizację. Przypomnijmy, że po drugiej stronie Kaczawy powstał także bulwar, który cieszy się wśród legniczan dużą popularnością.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji na

lata 2015–2020 przyjętych było 12 projektów dotyczących Zakaczawia. Zrealizowano już przebudowę ul. Wrocławskiej od placu Sybiraków do Nadbrzeżnej. Zbudowano też kompleks rekreacyjno-sportowy na terenie Szkoły Podstawowej nr 1.

Na Koperniku powstaje nowy parking

Trwa budowa parkingu przy ul. Wielkiej Niedźwiedzicy. Zakres prac obejmuje m.in. budowę 107 miejsc postojowych, drogi manewrowe, chodnik po stronie wschodniej jezdni ulicy, sieci kanalizacji deszczowej i nowe oświetlenie parkingu. Termin zakończenia prac jesienią br.

Przetarg na tę inwestycję wygrała firma Drogowo-Inżynieryjna STOP, która złożyła najlepszą ofertę – ok. 908 tys. zł. Nowa inwestycja jest kolejnym etapem budowy parkingów przy tej ulicy.

Przypomnijmy, że w ramach drugiej edycji Legnickiego Budżetu Obywatelskiego przy ul. Wielkiej Niedźwiedzicy powstał parking na 32 miejsca postojowe dla samochodów osobowych, a także droga manewrowa i dwa zjazdy łączące go z ulicą.

ULICA LESZCZYŃSKA BĘDZIE PRZEBUDOWANA

Już niebawem rozpocznie się modernizacja tej ważnej legnickiej drogi. Zakres inwestycji obejmuje: remont jezdni, chodników, budowę ścieżki rowerowej, przebudowę wysp rozdzielających pasy ruchu. A także wymianę przykanalików, wpustów odwodnieniowych oraz uzbrojenie terenu pod budowę w przyszłości sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu Leszczyńskiej i Prusa..

Przetarg na przebudowę ul. Leszczyńskiej na odcinku od mostu nad Czarną Wodą do ul. Głogowskiej wygrała firma Budrim. Koszt to ok. 3,52 mln zł. To był drugi przetarg na wyto-

nienie wykonawcy tej inwestycji. Pierwszy pod koniec minionego roku został unieważniony z powodu zbyt wysokich cen.

Przypomnijmy, że przy ul. Leszczyńskiej w zeszłym roku zbudowana została stacja paliw. W związku z tą inwestycją w sąsiedztwie stacji zostało wykonanych sporo robót. Przebudowany był fragment ul. Łokietka. Na ul. Leszczyńskiej powstała zatoka autobusowa, wyremontowano chodniki i ścieżki rowerowe. Zbudowano sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu Leszczyńskiej z Łokietka i Ścinawską.

Kolejne podwórze do przebudowy

Firma Budromos wygrała przetarg na modernizację wnętrza podwórzowego przy Żłobku nr 3 (ul. Anielewicz) wraz z wjazdem od ul. Chojnowskiej oraz parkingiem i chodnikami. Koszt to ok. 1,27 mln zł. Termin zakończenia prac - do końca października tego roku.

Zakres robót obejmuje m.in.: budowę drogi wewnętrznej wraz ze zjazdami i dojazdami do garaży, utwardzenie placów na terenie podwórza, wykonanie chodników i oświetlenia. W minionym roku został opracowany projekt budowlany na to zadanie. Obecnie w ramach rewitalizacji Zakacza-

wia trwają prace związane z modernizacją wnętrza podwórzowych w rejonie ulic: Kamiennej, Kościelnej, Daszyńskiego, Wrocławskiej. Wcześniej przebudowano podwórza w rejonie ulic Pobożnego i Chrobrego.

Z kolei dzięki Legnickiemu Budżetowi Obywatelskiemu wyremontowano m.in. wnętrza podwórzowe w rejonie ulic: Piechoty, Artyleryjskiej i Saperskiej, Daszyńskiego, Kartuskiej, Kazimierza Wielkiego, Czarnieckiego, a także pomiędzy ulicami Drukarską, świętej Trójcy, Moniuszki i Wrocławskiej, Daszyńskiego i Kazimierza Wielkiego.

LBO 2018

PARK TRAMPOLIN, SIŁOWNIE PLENEROWE I PLACE ZABAW

Legniczanie korzystają już z pierwszych inwestycji powstałych w ramach tegorocznej edycji Legnickiego Budżetu Obywatelskiego.

Mieszkańcy osiedla Kopernika - zarówno najmłodszy, jak i dorośli, mają już do dyspozycji świetnie wyposażony kompleks sportowo-rekreacyjny na terenie Szkoły Podstawowej nr 7 przy ul. Polarnej, w sąsiedztwie basenu Delfinek (obszar 4).

Najmłodszy mogą się tu popisywać swymi umiejętnościami na pięciu trampolinach. Dzieci mają do dyspozycji także piramidę linową i podwójne huśtawki. Starsi korzystają z urządzeń siłowni - wyciągu górnego, biegacza, prasy i innych. Kompleks rekreacyjno-sportowy upiększają drzewa, które w ramach tej inwestycji zostały posadzone. Są także kosze, ławki, stojaki na rowery, stoły do gry w chińczyka i szachy.

Przy ul. Bydgoskiej (obszar 1) powstał ogródek wielopokoleniowy do zabawy i uprawiania sportu. W ramach tej inwestycji zbudowano plac zabaw z karuzelą, bujakami, huśtawką oraz siłownię plenerową m.in. z wioślarem, orbitkiem i biegaczem. Teren wzbogaca mała architektura z ławkami i stołami do gry w szachy i chińczyka.

Z kolei przy ul. Stanisławowskiej (obszar 9) rozbudowano plac zabaw, który powstał wcześniej także w ramach LBO. Tutaj zamontowane zostały m.in.: zestaw zabawowy, karuzela tarczowa, system piramid i zjazd rurowy. Na siłowni: biegacz, drążek, koła Tai-Chi, orbitki, prasa nożna, rowerek, wioślarz i twister-wahadło. Są także elementy małej architektury: cztery ławki z oparciami, stojak na rowery, stół do gry w chińczyka i w szachy

PROJEKTY ZAKWALIFIKOWANE DO GŁOSOWANIA W

Zespół Kwalifikacji Projektów Legnickiego Budżetu Obywatelskiego, po weryfikacji 76 wniosków inwestycyjnych złożonych w ramach edycji LBO 2019, wybrał spośród nich 69 zadań, które spełniły wszystkie wymogi formalno-prawne. Projekty te wezmą udział w jesiennym głosowaniu mieszkańców.

Analizą dokumentacji przedstawionej przez społecznych inicjatorów zajmował się zespół złożony z przedstawicieli: prezydenta miasta, Rady Miejskiej, spółdzielni mieszkaniowych, Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, środowiska osób niepełnosprawnych, Rady Sportu, Rady Seniorów i Młodzieżowej Rady Miejskiej. **Oto lista rekomendowanych zadań:**

Obszar 1 (Północny)

1. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla Legnicy Północ. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
2. Budowa miejsc postojowych dla mieszkańców osiedla Bydgoska nr 28, 24.
3. „Chodź na dwór” - projekt modernizacji i rozbudowy ogólnodostępnego placu zabaw przy ul. Poznańskiej.

Obszar 2 (Piekary 1)

1. Budowa odcinka ulicy Sokolskiej od nr 33 do 37.
2. Budowa nawierzchni drogi wraz z odwodnieniem ulicy Skowronkowej w Legnicy.
3. Przebudowa ścieżek między ul. Warmińską i Pomorską a wieżowcem przy ul. Karkonoskiej 2 oraz ich oświetlenie.
4. Rozbudowa istniejącej przy ul. Tatrzańskej na osiedlu Piekary w Legnicy siłowni zewnętrznej dla osób w różnym wieku, a w szczególności seniorów oraz osób wymagających rehabilitacji ruchowej po różnego rodzaju schorzeniach i urazach.
5. Budowa terenu rekreacyjnego - Spokojna Przyszań.
6. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla Legnicy Piekary A. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
7. Piekary Leśne – alternatywa dla betonu i smogu (powietrznego i elektromagnetycznego).

Obszar 3 (Piekary 2)

1. Budowa na osiedlu Piekary B boiska z bramkami o nawierzchni syntetycznej do gry w piłkę nożną, ręczną dla każdej grupy wiekowej.
2. Boisko sportowe dla dzieci przy Miejskim Przedszkolu nr 18 w Legnicy, ul. Staffa 6 oraz założenie monitoringu, doposażenie i dozielenienie kompleksu sportowego.
3. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla Legnicy Piekary B i C. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
4. Parking na skwerze przy alei Piłsudskiego.
5. Przebudowa chodnika przy ul. Szaniawskiego.

Obszar 4 (Kopernik)

1. Park Kopernika.
2. Przebudowa ul. Kosmicznej, I etap - przebudowa chodnika w ciągu ulicy Kosmicznej.
3. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla osiedla Kopernik. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
4. „Ślota bez kałuż i błota” - przebudowa chodnika i budowa drogi wewnętrznej z kostki betonowej oraz miejsc postojowych na działce przy ul. Heweliusza w pobliżu pawilonu handlowego oraz ul. Galileusza i al. Piłsudskiego.
5. „Lekkoatletyka - dla każdego” - bieżnia sportowa wraz ze skocznią do skoku w dal przy „Parku Trampolin” przy SP nr 7 w Legnicy.

Obszar 5 (Zakączawie)

1. „Zabawa i rekreacja na świeżym powietrzu”. Budowa placu zabaw i siłowni (Street workout) przy ul. Dmowskiego od 1 do 14a.
2. „Tęczowa kraina”. Budowa placu zabaw na podwórzu w obrębie ulic Kazimierza Wielkiego, Kwiatowej oraz Cmentarnej.

Obszar 6 (al. Rzeczypospolitej)

1. Miejski bezpieczny wybieg dla psów - Psi Park.
2. Rezi box - skocznia z miękkim lądowaniem do nauki ewolucji freestyle-owych przy Skateparku w Parku Bielańskim.
3. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla rejonu Rzeczypospolitej. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
4. Rozbudowa i modernizacja istniejącego placu zabaw dla dzieci umiejscowionego na terenie Miejskiego Przedszkola nr 1 przy alei Rzeczypospolitej 128.
5. Parking na Horyzontalnej.
6. Kącik rekreacyjny dla rodziny.
7. „Eko-skwer” Horyzontalna.

Obszar 7 (Stare Miasto)

1. „Skwer Aktywnego Seniora”.

2. Magiczny Ogród - edycja 2.
3. Psi Park w parku Miejskim.
4. Rozbudowa placu zabaw w parku Miejskim.
5. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla Legnicy Stare Miasto. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
6. „Droga w Sercu Miasta” - Przebudowa drogi wewnętrznej w kwartale ulic Chojnowskiej, Piekarskiej i Rynku w celu rewitalizacji przestrzeni publicznej.
7. Plac zabaw dla dzieci.
8. „Tor do jazdy na rolkach w parku Miejskim”.
9. Zagospodarowanie Skweru Przyjaciół Dzieci u zbiegu ulic Jordana – Powstańców Śląskich - Zielonej na miejsce rekreacyjne z pamiątkowymi elementami, przywołującymi pamięć o legnickich działaczach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.
10. Doposażenie istniejącego placu zabaw pomiędzy ulicami Środkową, Szpitalną i Grodzką (przy Galerii Piastów).

Obszar 8 (Tarninów)

1. Wykonanie oświetlenia przy ulicy Jasińskiego.
2. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla Tarninowa. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
3. Przebudowa nawierzchni drogi w podwórku pomiędzy ulicami Traugutta, Roosevelta i Chłapowskiego, budowa parkingu i zagospodarowanie podwórka na cele rekreacyjne.
4. „Nasz Zielony Skwerel”. Zagospodarowanie skweru wypoczynkowo-rekreacyjnego oraz rozbudowa placu zabaw przy ul. Oświęcimskiej. Kolejny etap inwestycji w rodzinnym parku sportowo-rekreacyjnym.
5. Zielony zakątek - miejsce odpoczynku, zabawy i rekreacji dla dzieci i dorosłych.

Obszar 9 (Fabryczna)

1. Droga dojazdowa do wnętrza podwórzowego ulic Działkowej, Chojnowskiej, Krótkiej.
2. Drugi etap inwestycji - rozbudowa osiedlowego centrum rekreacyjno-sportowego (przy ul. Zwirki i Wigury).

LBO 2019

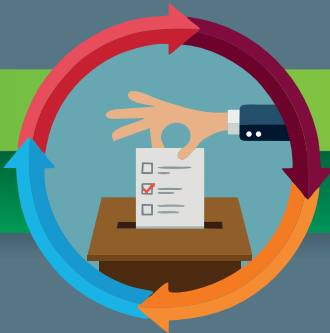
KAMPANIA INFORMACYJNA

01.09 - 30.09.2018

GŁOSOWANIE

01.10 - 08.10.2018

3. Wesołe podwórko przy ulicy Jagiellońskiej i Książęcej. Odnowa placu zabaw (przy ulicy Jagiellońskiej, Książęcej) i zagospodarowanie terenu zielonego, aby mogły korzystać z niego dzieci, młodzież i starsi mieszkańcy okolicznych ulic. Każdy znajdzie coś dla siebie, plac zabaw dla najmłodszych, ping-pong i stoły do gier dla starszych.
4. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla Legnicy Fabryczna. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
5. Zielone podwórko.
6. Przebudowa uszkodzonej nawierzchni chodnika wzdłuż ul. Nowogrodzkiej 1-7 i 2-8.
7. Zagospodarowanie terenów zielonych na cele aktywnego wypoczynku - budowa piramidy linowej przy ul. Stanisławowskiej oraz przebudowa chodnika przy ul. Nowogrodzkiej.
8. Zagospodarowanie terenów zielonych na cele aktywnego wypoczynku - budowa piramidy linowej przy ul. Stanisławowskiej oraz zagospodarowanie terenów wokół placu zabaw na cele rekreacyjne.
9. Zagospodarowanie terenów zielonych na cele aktywnego wypoczynku - budowa boiska sportowego przy ul. Stanisławowskiej.
10. Przebudowa chodników na osiedlu Zosinek.
11. Obserwatorium astronomiczne dostępne dla mieszkańców Legnicy - unikatowy obiekt w skali miasta i Ziemi Legnickiej.
12. Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wewnątrz budynków mieszkalnych przy ul. Fredry, Batorego, Głowackiego i Chojnowskiej w Legnicy.
13. „Podwórkowe rewolucje”. Plac zabaw i stre-

- fa dla gier planszowych jako projekt modernizacji i rozbudowy ogólnodostępnego podwórka w obrębie ulic: Żwirki i Wigury, Piastowskiej, Senatorskiej, Jagiellońskiej.
14. Zagospodarowanie podwórka przy ul. św. Wojciecha, Działkowej i Żwirki i Wigury.

Obszar 10 (Asnyka)

1. Zagospodarowanie dziedzińca pomiędzy ulicami Artyleryjską, Piechoty, Saperską i Lotniczą.
2. Boisko do gry w piłkę nożną i koszykówkę.
3. Budowa bezpiecznych, nowoczesnych przejść dla pieszych ul. Złotoryjska z Asnyka (plac Łużycki).
4. Aktywna Magiczna Legnica w Lasku Złotoryjskim.
5. Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego - róg Pancernejskiej i Lotniczej.
6. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla Legnicy Asnyka. Czyste powietrze - zdrowi mieszkańcy.
7. Przebudowa podwórka przy ul. Złotoryjskiej 57-61, drogi dojazdowej, budowa chodnika przy budynku (obszar nr 10).
8. Przebudowa boksów w celu poprawy warunków bytowych zwierząt w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Legnicy przy ul. Ceglanej 2.

Obszar 11 (Południowy)

1. Obywatelski system monitoringu jakości powietrza dla Legnicy Południe. Czyste

- powietrze - zdrowi mieszkańcy.
2. Wykonanie nawierzchni drogi wewnętrznej na osiedlu przy ul. Wielogórskiej.
3. Budowa chodnika wzdłuż ul. Malwowej wraz z korektą łuków na skrzyżowaniu z ul. Nowodworską.

Przypomnijmy, że od 2019 roku wzrasta finansowa wartość projektów LBO. Kwota zwiększa się z 200 tys. do 250 tys. zł na każdy projekt.

Zgodnie z procedurą Legnickiego Budżetu Obywatelskiego od 1 do 30 września 2018 r. wnioskodawcy prowadzić będą kampanię informującą i promującą ich projekty inwestycyjne.

Głosowanie mieszkańców Legnicy odbędzie się od 1 do 8 października 2018 r., a wyniki ogłoszone zostaną do 26 października.

BAWILIŚMY SIĘ ŚWIETNIE NA

Koncerty gwiazd, festiwal kolorów, lunapark, mnóstwo ludzi, zabawa, wielkie emocje i niespodzianki. Mimo zimna i deszczu była dobra energia, radość i oczywiście muzyka oraz emocje sportowe. Dopingowaliśmy biało-czerwonych w największej w regionie strefie kibica.

Takie właśnie było tegoroczne Święto Legnicy. Trwało na byłym legnickim lotnisku przez trzy dni, a każdy z nich był zupełnie inny. Przypomnijmy sobie to Święto uchwycone na naszych fotografiach.

ŚWIĘCIE LEGNICY

OBWODNICA POŁUDNIOWO-WSCHODNIA

potrzebna wszystkim mieszkańcom miasta

Trwają prace przygotowawcze na zaprojektowanie i wybudowanie brakującego fragmentu Obwodnicy Południowo-Wschodniej Legnicy w ciągu drogi krajowej nr 94. Będzie to odcinek o długości ok. 3,6 km, w tym odcinek pozamiejski – ok. 2,8 km, a pozostały fragment będzie przebiegał w granicach administracyjnych Legnicy.

Docelowo, nowa obwodnica Legnicy w ciągu DK 94, będzie miała długość ok. 15 km i rozpoczynać się będzie na węźle S3 Legnica Zachód. Następnie przebiegać będzie istniejącą obwodnicą zachodnią Legnicy, ulicą Jaworzyńską, kolejno ul. Gniewomierską i Sikorskiego do skrzyżowania z ulicą Wrocławską. O budowę tej obwodnicy władze miasta zabiegały od ponad 15 lat.

– Ulica Sikorskiego jako droga klasy głównej, już na etapie projektowania, kilkadziesiąt lat temu była przygotowywana jako droga o znaczeniu ponad lokalnym – przypomina Bożena Czerwińska, zastępca dyrektora wydziału infrastruktury komunalnej. – Niedawno aktualizowane było „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Legnicy”. Radni przyjęli to w formie uchwały. W studium wyraźnie jest zaznaczone, że przebieg tej drogi będzie przebiegał ul. Sikorskiego. Obecnie ul. Sikorskiego w ciągu doby przejeżdża ok. 6 tysięcy samochodów wjeżdżających od strony ul. Wrocławskiej i 4 tysięcy w kierunku odwrotnym. Po wybudowaniu obwodnicy ruch zwiększy się według prognoz o ok. 1500 samochodów (dla obu kierunków), czyli o jeden w ciągu minuty. Dla porównania obecnie ul. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego przejeżdża około 20 tys. aut i podobna ilość al. Rzeczypospolitej. Z kolei na skrzyżowaniu tych ulic pojazdów jest ponad 50 tysięcy. Obwodnica spowoduje, że natężenie ruchu na tych drogach zmniejszy się i korzyści z tego odniosą legniczanie. Mieszkańcy Piekar pojedą do pracy planowaną obwodnicą i obwodnicą południowo-zachodnią.

Dzięki obwodnicy zdecydowanie łatwiejszy będzie dojazd do autostrady A-4, drogi S-3, DK 94, do zakładów w Legnickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, czy centrów handlowych na byłym lotnisku. Wybudowanie brakującego odcinka drogi łączącego ul. Sikorskiego z ul. Gniewomierską stworzy spójny układ komunikacyjny w tym rejonie miasta zwłaszcza, gdy powstanie kolejny odcinek zbiorczej drogi południowej łączącej ul. Sikorskiego z al. Rzeczypospolitej. To spowoduje mniejszy ruch pojazdów w centrum miasta, al. Rzeczypospolitej, Wrocławskiej, a także na Sikorskiego.

A co z dojazdem do szpitala?

– Droga ta poprawi właśnie dotarcie do szpitala zwłaszcza dla mieszkańców np. rejonu ul. Jaworzyńskiej – Wielogórskiej – mówi Bożena Czerwińska. – Karetki szybciej dojadą do zakładów w LSSE, czy do autostrady. Tak samo straż pożarna, czy inne służby. Obecnie jeżdżą one al. Piłsudskiego i al. Rzeczypospolitej gdzie w godzinach szczytu jest to trudne. Badania wykazują, że dzięki obwodnicy poprawi się przepustowość w całym układzie komunikacyjnym na terenie Legnicy.

Czy jest możliwość by obwodnica ominęła ul. Sikorskiego?

Są koncepcje by wyprowadzić ją poza osiedle Piekary. Wówczas jednak trzeba by wybudować 8 km nowej drogi, wiadukt nad torami i cztery przeprawy przez Wierzbak. Do tego jeszcze przebudować ul. Koskowicką i Iwaszkiewicz. Koszty wzrosłyby ponad dwukrotnie. I nie rozwiązałyby to problemów komunikacyjnych Legnicy i w tym mieszkańców Piekar. Obwodnica i jej część mająca przebiegać przez osiedle Piekary jest ważna dla wszystkich mieszkańców Legnicy.

Trwa przebudowa al. Piłsudskiego na jezdni południowej

Bardzo zaawansowane są prace na al. Piłsudskiego od kładki dla pieszych w okolicy skrzyżowania z ul. Galileusza i Marsa do skrzyżowania z ul. Koskowiacką i Wielkiej Niedźwiedzicy.

Na jezdni południowej, która jest wyłączona z ruchu trwają roboty ziemne, związane ze stabilizacją podłoża pod warstwę asfaltową. Położono nowe chodniki. Montowane są krawężniki. Jak informuje Andrzej Szymkowiak, dyrektor Zarządu Dróg Miejskich, prace przebiegają zgodnie z harmonogramem.

Przypomnijmy. Inwestycja obejmie obie jezdnie al. Piłsudskiego na odcinku ok. 450 m, od kładki dla pieszych w obrębie skrzyżowania z ul. Galileusza i Marsa do skrzyżowania z ul. Koskowiacką i Wielkiej Niedźwiedzicy, wraz z chodnikami i ścieżkami rowerowymi. Zbudowane będzie nowe oświetlenie uliczne, a zieleń w pasie drogowym – poddana rekultywacji. Przy rondzie turbiniowym powstanie kolejne aktywne przejście dla pieszych, podobne do tego, które funkcjonuje na ul. Wrocławskiej, przy głównej bramie Cmentarza Komunalnego. U zbiegu Wielkiej Niedźwiedzicy z Kasjopei oraz łącznikiem, biegnącym pod wiaduktem kolejowym do ul. Koskowiackiej, przewidziane jest wyniesione skrzyżowanie. Inwestycja będzie kosztowała ok. 7,94 mln zł. Na to przedsięwzięcie otrzymaliśmy dotację w ramach rządowego „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016–2019 w wysokości ok. 2,8 mln zł.

Energooszczędne, ekologiczne oświetlenie na ul. Stanisławowskiej

Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej wygrało przetarg na zainstalowanie latarni ledowych na ulicy Stanisławowskiej. Niebawem rozpocznie się też wymiana opraw na latarniach w Rynku.

Energooszczędne latarnie staną na odcinku ul. Stanisławowskiej od skrzyżowania z ul. Drzymalą w kierunku placu zabaw zbudowanego w ramach Legnickiego Budżetu Obywatelskiego. Poprawią one bezpieczeństwo i wygodę poruszania się mieszkańców.

Z kolei w legnickim Rynku wymienione zostaną oprawy na latarniach. W miejsce starych, kulistych, zamontowane będą nowoczesne – ledowe. Będzie jaśniej, ładniej i o wiele taniej. Przypomnijmy, że w grudniu minionego roku wymienione

zostały oprawy na ulicach Młynarskiej, Wyszyńskiego, Najświętszej Marii Panny i Szpitalnej. W naszym mieście nowoczesne i energooszczędne oświetlenie ledowe zainstalowano m.in. na ul. Nadbrzeżnej, Złotoryjskiej, obwodnicy śródmiejskiej, Orła Białego i na Tarninowie. Jest ono także jednym z istotnych elementów w walce z niską emisją.

Kiedyś loża masońska, dziś biblioteka w nowej szacie

Dobiega końca rewitalizacja Legnickiej Biblioteki Publicznej. Anna Gątownska, dyrektorka placówki, planuje uroczyste otwarcie 2 października. Będzie co podziwiać.

Co już zrobiono? – Odnowione zostały ściany zewnętrzne budowli – wylicza pani dyrektor. – Wymieniliśmy wszystkie okna, wyremontowaliśmy dach, zamontowana została już winda.

Na zewnątrz ustawione są leżanki, na których będzie już niebawem można spędzić czas z książką w ręku.

Przypomnijmy, że podczas remontu piwnic odsłonięte zostały polichromie. Zostały już odnowione i zapewne będą atrakcją. W tym diabelsko, mieszczańskim otoczeniu z żabą i małpą na dodatek będziemy degustować wino.

Na rewaloryzację LBP przyznana została unijna dotacja w wysokości blisko 5 mln zł. Ta neogotycka budowla, zbudowana z cegły, obłożona licówką ceramiczną ma bardzo ciekawą elewację z gzymsami, fryzami i rozetami. Niewątpliwie jest jedną z ciekawszych legnickich obiektów architektonicznych. Ma równie ciekawą i bogatą historię.

**RADA
 MIEJSKA
 LEGNICY**

Więcej pieniędzy na inwestycje i ogrzewanie ekologiczne

Rada Miejska Legnicy na czerwcowej sesji (25 czerwca) przyjęła osiem projektów uchwał, natomiast dwóch większością swoich głosów nie przyjęła. Pierwszy dotyczył darmowych przejazdów komunikacją miejską dla uczniów, drugi – obniżenia wynagrodzenia prezydentowi Legnicy.

Wśród uchwał przyjętych znalazła się zmiana prawa lokalnego, rozszerzająca dostępność mieszkańców do gminnej dotacji związanej z dokonaną wcześniej wymianą tradycyjnych pieców na ogrzewanie ekologiczne, np. gazowe. Wcześniej dotacja obejmowała rok 2017 i na bieżąco 2018, zaś obecnie będzie przysługiwała także tym legniczansom, którzy dokonali wymiany swego systemu ogrzewania od roku 2011 do końca grudnia 2016. By otrzymać dofinansowanie, należy złożyć wniosek wraz z dokumentacją finansową w wydziale śródmiejskiego i gospodarowania odpadami Urzędu Miasta Legnicy do 15 września 2018 r. Również tam można uzyskać wszystkie informacje.

Zgodnie z kolejną uchwałą od 1 września br. Centrum Kształcenia Praktycznego w Legnicy (ul. Grunwaldzka 2-20) będzie włączone do Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (ul. Lotnicza 26). Obie placówki pozostają na swoim miejscu, ale łączyć je będzie wspólna dyrekcja. Od nowego roku szkolnego w CKZiU funkcjonować będą: Branżowa Szkoła I Stopnia nr 3, Technikum nr 1, Szkoła Policealna nr 5, Szkoła Podstawowa dla Dorosłych, Liceum

Ogólnokształcące dla Dorosłych, Szkoła Policealna dla Dorosłych nr 4, Ośrodek Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego oraz Centrum Kształcenia Praktycznego.

Rada przyjęła również m.in. uchwałę o zmianie tegorocznego budżetu miasta. Zarówno dochody, jak i wydatki wzrosną o ok. 1 mln 587 tys. zł. Dzięki temu nakłady na inwestycje w 2018 roku wyniosą ponad 65 mln 620 tys. zł. Jest to kwota o ponad 15 mln zł wyższa od pierwotnie zakładanej w budżecie.

Zwiększenia nakładów inwestycyjnych nastąpią w wielu dziedzinach. M.in. o 210 tys. zł wzrosną, związane z przetargiem, wydatki na przebudowę ul. Leszczyńskiej, która będzie zrealizowana jeszcze w tym roku. W II Liceum Ogólnokształcącym zbudowane będzie nowe boisko. Legnicka Biblioteka Publiczna otrzyma dodatkowo ponad 56 tys. zł na rozszerzenie modernizacji swej zabytkowej siedziby.

Kwota 168 tys. zł ma być przeznaczona na budowę zarządzanego przez Muzeum Miedzi lapidarium przy ul. Wrocławskiej (sąsiedztwo cmentarza wojennego), w którym zamontowane zostaną eksponaty z monumentu rozebranego i wywiezionego w marcu z placu Słowiańskiego.

Miejska Rada Seniorów III kadencji wybrała swoje władze

29 czerwca ukonstytuowała się Miejska Rada Seniorów w Legnicy. Wybrano członków jej prezydium. Przewodniczącą została Barbara Morawiec, stanowisko wiceprzewodniczącego powierzono Sławomirowi Koziółowi, zaś sekretarza - Józefie Kowalnek. Radni otrzymali akty powołania.

Członkowie Rady, zgodnie ze statutem, składają się z osób wybranych podczas Forum Wyborczego Legnickich Seniorów (19 czerwca) oraz dwóch przedstawicieli rekomendowanych przez prezydenta Legnicy i trzech reprezentantów uniwersytetów trzeciego wieku. Oto pełny skład Miejskiej Rady Seniorów w Legnicy:

Stanisława Cerolewicz, Elżbieta Chucholska, Julia Korytowska, Józefa Kowalnek, Sławomir Koziół, Łukasz Lobert, Barbara Morawiec, Mieczysław Henryk Pytel, Janusz Wawrzyszko, Zuzanna Witkowska, Maria Jolanta Zajczkowska, Alina Zienowicz.

Osoby wskazane przez prezydenta Legnicy: Ryszard Wanat, Barbara Galant.

Przedstawiciele słuchaczy uniwersytetów trzeciego wieku: Danuta Krystyna Juskowiak-Gol – UTW Diecezji legnickiej, Stanisława Seweryniak – LUTW, Zofia Hanuszewicz-Drozd – UTW PWSZ im. Witełona.

JEDYNY TAKI STRAŻNIK

Straż Miejska w Legnicy została utworzona 16 maja 1991 roku na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta. Pierwszych pracowników przyjęto 3 czerwca 1991 roku. Wśród 21 funkcjonariuszy był wówczas Mieczysław Mulka, który – jako jedyny – w Straży Miejskiej pracuje do dzisiaj.

Legniczanie, po raz pierwszy, zobaczyli umundurowaną Straż Miejską na ulicach miasta 1 lipca 1991 roku. – Wszyscy uczyliśmy się w tamtym okresie czegoś nowego, czego jeszcze nikt przed nami nie robił. A początki zawsze są trudne. Podczas pierwszych spotkań z ludźmi na mieście tłumaczyliśmy, co to za formacja, po co została powołana i jakie mamy zadania – wspomina Mieczysław Mulka. – Wszyscy ją współtworzyliśmy.

Każdy z ówczesnych strażników od pierwszego dnia pełnił służbę patrolową na ulicach. Struktura organizacyjna nie była wówczas rozbudowana, bo i zakres obowiązków był dużo mniejszy od dzisiejszego. Każda straż w Polsce sama decydowała o swoim kształcie, nie było to w żaden sposób znormalizowane. Dopiero w późniejszym okresie ukazywały się akty prawne, które to regulowały.

Przez 27 lat wzrósł zakres obowiązków Straży Miejskiej, ale nie zmienił się charakter działania tej jednostki. – Przez te lata robiłem praktycznie wszystko. W tak małej jednostce, w stosunku do potrzeb wynikających z zakresu obowiązków i potrzeb społeczeństwa, każdy z nas musi być gotowy do wykonywania różnych zadań – mówi Mieczysław Mulka.

Obecnie wraz z kolegą pracuje na stanowisku starszego inspektora do spraw wykroczeń. Ich zadaniem jest zebranie materiałów niezbędnych do zakończenia postępowania poprzez np. przesłuchania podejrzanych i świadków.

– Staram się wykonywać swoją pracę profesjonalnie i jak najlepiej potrafię. Moim zdaniem odbiór społeczny Straży Miejskiej jest taki, jaki wykreują media – podkreśla pan Mieczysław. – Jak chce się uderzyć, to kij zawsze się znajdzie. Bo co to jest za sensacja, gdy komuś pomożemy – przecież to normalne. Ale jak w ramach obowiązków dyscyplinujemy mieszkańców, to jest źle. A przecież taka jest rola straży. Nikt tu nikogo nie upomina bez przyczyny. Skoro już dochodzi do interwencji strażnika, to tylko dlatego, że coś negatywnego się wydarzyło – komentuje Mulka.

A czy Straż Miejska jest potrzebna? Zdaniem pana Mieczysława to tak, jakby się zapytać, czy chcemy płacić podatki, czy nie. – Straż Miejska to formacja, która ma pilnować ładu i porządku w mieście, dlatego zawsze będzie

postrzegana jako pewien aparat przymusu. Jeśli wszyscy będziemy stosować się do norm prawnych, to nie będzie dylematu, czy straż jest potrzebna, czy nie – kończy funkcjonariusz.

Mieczysław Mulka w legnickiej Straży Miejskiej pracuje prawie od dnia jej powstania. Oprócz niego jeszcze czterech strażników może pochwalić się 27-letnim stażem pracy w tej formacji. Od listopada 1991 roku pracują: st. insp. Janusz Juszczyk, insp. Adam Szadurski, mł. insp. Grzegorz Kacprzak oraz insp. Piotr Żybiński.

POWOJENNE WAKACJE W LEGNICY

Zastanawiali się kiedyś Państwo, jak spędzano wakacje w Legnicy zaraz po wojnie? Choć czasy były trudne, to uczniowie legnickich szkół nie mogli narzekać na wakacyjną falę nudy. Wraz z ostatnim szkolnym dzwonkiem na dzieciaki czekał cały szereg atrakcji.

W 1945 r. wakacje przypadły na bardzo burzliwy okres w dziejach miasta, bo na moment, w którym Legnica (wówczas Lignica), została mianowana siedzibą sztabu PGWAR i ogromnego garnizonu radzieckiego – stała się „Małą Moskwą”. Decyzja ta pociągnęła za sobą wiele konsekwencji. To nie one jednak zaprzętały głowy przyszłych uczniów, bo przed rozpoczęciem pierwszego po wojnie roku szkolnego (naukę mieli pobierać od września w szkole przy ulicy Kamiennej, czyli w dzisiejszej siedzibie Szkoły Podstawowej nr 1), czekały na nich dwa miesiące laby.

Podróże młodocianych szabrowników

Bronisław Freidenberg, wówczas jeden z legnickich nastolatków, w swoich wspomnieniach zanotował: „(...) pogoda w lipcu i w sierpniu dopisała i buszowało się z kolegami czy to po podmiejskich działkach, penetrując głównie piwniczki i strychy altanek, czy to po opuszczonych – zwykle kompletnie umeblowanych – mieszkaniach”. Nie jest to jedyny głos mówiący o tym, że najpopularniejszym wówczas sposobem spędzania wolnego czasu przez młodzież był ... szaber. Połączony z eksploracją nieznanego wcześniej miasta, stanowił dla rządnych przygody młodych ludzi niezłą gratkę. Wspomina o tym także m. in. Mariusz Mackiewicz. On także swój wolny czas „marnował” na poszukiwanie bardziej lub mniej wartościowych fantów: „Niemiecka Poczta Główna w Legnicy była w tym czasie w ruinie (...). Chodziliśmy tam i przez okienko w piw-

nicy włożyliśmy do środka. W podziemiach leżały dostownie wagony kartek pocztowych, niedoręczonych listów itp. Na każdym znaczku z Hitlerem albo swastyką. Miałem tego

tłumaczył jeden z małych amatorów ówczesnych bicykli, „Mała Moskwa” rządziła się własnymi prawami: „Tym to można było już wypuszczać się poza miasto bez

Kąpielisko Północne [źródło - archiwum Honoraty Andrzejewskiej]

pełną walizkę. Chodziło się jeszcze (...) szukać pleksiglasu na lotnisku. Na mojej ulicy (...) była rozbita apteka. Tam włożyłem przez wybite okno od podwórza i zbierałem próbówki, słotki – zlewki itp. (...).”

Jeszcze przez kilka następnych lat okoliczne pustostany oraz gruzowiska po wyburzonych budynkach stanowiły dla legnickich dzieciaków jedno z ciekawszych miejsc zabaw.

Szlauchy na rafkach

Namiętnie jeżdżono też na rowerach. Wynajdowano je w opuszczonych domach, piwnicach czy komórkach. Co by nie mówić, kolejny powód do szabru. Warto też wspomnieć o tym, że przyjętym wówczas zwyczajem było to, aby posiadać co najmniej dwa rowery. Jeden, zadbany z pompowanymi oponami, na którym jeździło się w pobliżu swego domu lub w towarzystwie dorosłych. Natomiast drugi, zazwyczaj mający naciągnięte na rafki opon grube szlauchy, służył do dalszych eskapad. Jak

obaw, że przymusowo (na zasadzie „Nu, malczyk, machniom?!”) zamieniony zostanie na paczkę „Kazbeków”, „Biełomorów” czy puszkę z apetycznym napisem „Świnajna tuşzonka”. Bez obawy też, że zostanie zarekwirowany po prostu przez licznych w tamtych czasach, zwykłych żuli-szabrowników”.

Do parku i ... na cmentarz

Wśród chłopców obowiązkowym punktem letnich rozrywek była piłka nożna, w którą grano, gdzie tylko się dało. A że podwórkowych boisk z prawdziwego zdarzenia nie było, to sporą popularnością cieszyły się legnickie tereny zielone, z parkiem Miejskim na czele. Tam zaś regularnie dochodziło do międzypodwórkowych potyczek w „nogę”. Pozostając już przy samym parku trzeba przyznać, iż od samego początku był miejscem, gdzie legniczanie, najchętniej spędzali swój wolny czas. Dziwić to raczej nie może, bo o zaletach tego miejsca nie trzeba prze-

konywać także dzisiaj. Innym popularnym miejscem na spędzenie wolnego czasu był cmentarz komunalny przy ul. Wrocławskiej. Ten zaś wówczas wyglądał całkowicie inaczej, niż dzisiaj i stanowił atrakcyjne miejsce dla legnickich wczasowiczów. Znajdowały się tam ładne alejki i ławki dla spacerowiczów oraz trzy jeziorka, z których dwa z racji krystalicznie czystej wody, idealnie nadawały się do kąpeli. W upalne letnie dni, mało kto potrafił sobie odmówić tej przyjemności. Popularność tego miejsca musiała być naprawdę spora, bo w 1949 r., do władz miasta wpłynęła skarga kierownika cmentarza, w której narzekał, że (...) „ludność przychodząca na cmentarz siada na trawnikach, kąpie się w stawach i wyprowadza psy”.

Park Miejski [źródło - Archiwum IPN Wrocław]

Piese kolonie i wycieczki

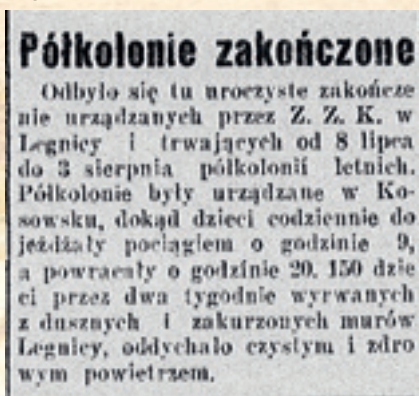
Już od 1946 r. legnicy uczniowie mieli szanse uczestniczyć w specjalnie dla nich organizowanych letnich koloniach. Jednak pierwsze z nich były wyjątkowo skromne. Jedną odbyła się w pobliskich Krotoszycach, gdzie w dodatku starsi uczestnicy musieli dotrzeć na piechotę, bo miejsca na zdezelowanym aucie z demobilu wystarczyło tylko dla najmłodszych. W kolejnych latach było już o wiele lepiej. Legnickie dzieciaki regularnie wyjeżdżały na kolonie, zarówno nad morze, jak i w góry, czym chwalono się na łamach ówczesnej prasy. Swoje obozy organizowali także lokalni harcerze, którzy pod wodzą księdza Tadeusza Łączyńskiego (ich ówczesnego opiekuna i kapelana) wyruszali w kilkutygodniowe podróże. Jeden z takich obozów odbył się w Czorsztynie (Pieniny), choć wybierano także bliższe okolice (Karkonosze).

Krótkie wycieczki dla swoich pracowników i ich rodzin organizowały też większe zakłady pracy. Z racji bliskiej odległości, najczęściej wybierano Sudety, chociaż zdarzały się oczywiście także dalsze wyprawy.

Kąpiel na Nordbadzie i nie tylko

W okresie letnim mieszkańcy miasta bardzo chętnie korzystali też z okolicznych kąpielisk. Na pierwszym miejscu należałoby umieścić tutaj „Nord-Bah”, czyli dzisiejsze Kąpielisko Północne („Kormoran”). Ówczesny zbiornik i panujące nad nim zasady opisał niezastąpiony B. Freidenberg: „W pierwszych dwóch latach na „Nord-Badzie” panował pan w średnim wieku, w sfatygowanym mundurze wojskowym (...). Był jednocześnie kierownikiem, bileterem, szatniarzem udostępniającym skromny sprzęt. Znajdował się permanentnie, co dało się wyraźnie wyczuć, na popularnych, rodzimych środkach dopingujących (...). Oczywiście z czasem wszystko się zmieniło.

Uruchomiono kiosk spożywczy z prawdziwego zdarzenia, zatrudniony został ratow-

„Słowo Polskie”, nr 215 z 7 VIII 1947

Zamek Piastowski

„Trybuna Dolnośląska”, nr 178 z 27 VII 1947

nik, powiększyła się obsługa ośrodka”. Innym obiektem był kompleks basenów (tzw. Kabewiak) przy ulicy Stromej. Po wojnie został on szybko przywrócony do stanu użyteczności. Nie można zapomnieć także o samej Kaczawie, która ze swoją czystą wodą miała idealnie nadawać się do letniej kąpeli. Jednymi z ulubionych miejsc był wodospad przy ulicy Jaworzyńskiej oraz tzw. Zielony Most, znajdujący się przed miejscem, gdzie Czarna Woda wpływa do Kaczawy.

Odwiedzano także jeziora znajdujące się w okolicznych miejscowościach. Jednym z takich miejsc były Kunice, gdzie wiele osób cenilo sobie także długie spacery wokół brzegu jeziora. Niestety, czasem nad takimi akwenami dochodziło też do tragedii. W czerwcu 1946 r. w kunickim jeziorze utopiła się piętnastoletnia harcerka z Legnicy, która wraz z koleżanką przyjechała popływać. Do podobnych sytuacji dochodziło niestety dosyć regularnie. Władze mogły tylko apelować o rozwagę.

Marek Żak

KOC, TRAWA I ZABAWA ŚNIADANIE NA LUZIE

Polana Angielska w parku Miejskim zamieniła się w słoneczną niedzielę (22 lipca) w przestrzeń do wspólnego rodzinnego piknikowania w rytmie słow.

To wszystko za sprawą cyklicznej, letniej imprezy Śniadanie na Luzie. Koc, trawa i zabawa, zorganizowanej przez Urząd Miasta w ramach projektu Zdrowa Legnica.

Ideą wydarzenia jest promowanie zdrowego, aktywnego i harmonijnego stylu życia. Jedynym zadaniem uczestników pikniku jest wzięcie ze sobą śniadania, koca czy leżaka oraz dobrego humoru.

W tej edycji mogliśmy zakosztować m.in. namiastki dość oryginalnych ćwiczeń tzw. gimnastyki słowiańskiej, były też zajęcia z jogi rozciągającej spięte mięśnie oraz zajęcia nastawione na

wzmocnienie kręgosłupa. Odbył się pokaz sztuk walki Kung Fu Wu Shu w wykonaniu Legnickiej Szkoły Shaolin.

Najmłodszy uczestnicy, oprócz tego, że mogli spędzić spokojny czas z najbliższą rodziną, dodatkowo korzystali z animacji, zabaw z klockami, balonami i bańkami mydlanymi. Ponadto dzieciaki miały możliwość samodzielnie przygotować zdrowy, owocowy posiłek podczas warsztatów. Ta forma zajęć cieszyła się ogromną popularnością.

- Pomysł na takie spędzenie czasu jest wspaniały, bardzo nam się to podoba i na pewno weźmie-

my udział w następnym śniadaniu – powiedziała jedna z uczestniczek wydarzenia.

- Super, że mogę spędzić czas wśród pozytywnych, uśmiechniętych ludzi, myślę że takie inicjatywy są bardzo potrzebne, nagle obcy ludzie stają się twoimi znajomymi – dodała jej koleżanka. Na śniadaniu obecni byli również władarze miasta prezydent Tadeusz Krzakowski oraz jego zastępca Krzysztof Duszkiewicz z rodzinami.

- Życzę Państwu pozytywnych wrażeń, dobrego czasu z najbliższymi, bo o to tu w końcu chodzi – powiedział Tadeusz Krzakowski, witając się z mieszkańcami podczas pikniku.

**NASTĘPNE
SPOTKANIE
19.08,
godz. 11-15**

Bezpieczniej, taniej i ekologicznie

Przełącz się na gaz

Dzięki podpisanemu przez prezydenta Tadeusza Krzakowskiego porozumieniu z PGNiG Obrót Detaliczny legniczanie mają możliwość skorzystania z atrakcyjnej oferty tej firmy. By to nastąpiło, trzeba dokonać wymiany źródła ogrzewania paliwem stałym na gazowe, ekologiczne. Mieszkańcy Legnicy mogą też otrzymać wysokie, gminne dofinansowanie do takiej inwestycji.

PGNiG OD w ramach Programu „Przełącz się na gaz” oferuje nam m.in.:

- Opracowanie bezpłatnego kosztorysu przebudowy wewnętrznej instalacji gazowej oraz grzewczej:
  - wstępny dokument wykazujący szacunkowy koszt,
  - szczegółowy dokument, stanowiący podstawę umowy. Oba dokumenty mogą stanowić załącznik przedkładany gminie dla uzyskania dotacji.
- Wykonanie instalacji ogrzewania gazowego z dokumentacją (Koszt dokumentacji – projektu instalacji wewnętrznej będzie pomniejszony o 10 proc., ok. 100,00 zł).
- Wykonanie instalacji centralnego ogrzewania.
- Pomoc w uzyskaniu niezbędnych dokumentów powykonawczych (m.in. opinia kominiarska, próba szczelności).
- Pomoc w pozyskaniu środków na budowę (wymianę) instalacji gazowej i grzewczej.
- Pomoc w wypełnieniu i skompletowaniu dokumentów umożliwiających uzyskanie dotacji z gminy.
- Złożenie w imieniu klienta dokumentów umożliwiających uzyskanie dotacji gminnej w przypadku uzyskania pełnomocnictwa od klienta.
- Przeprowadzenie bezpłatnej kontroli okresowej stanu technicznego zainstalowanego u klienta urządzenia (po roku). Koszt serwisu, z którego zwolniony jest klient, oszacowany został po pierwszym roku na 250 zł netto + VAT 23 proc. (niezależnie od typu urządzenia).

Klienci mają też oferowane przez PGNiG OD dwa warianty dofinansowania (po spełnieniu warunków regulaminu):

dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny - 3000 zł,

dla pozostałych klientów - 1000 zł.

Ilość dofinansowań ograniczona jest do tysiąca klientów w przypadku Karty Dużej Rodziny i do 10 tysięcy dla pozostałych. Warto więc szybko się decydować.

e-mail: gos@legnica.eu

 76 72 12 138

Wszelkie niezbędne informacje otrzymać można w wydziale środowiska i gospodarowania odpadami Urzędu Miasta Legnicy (pl. Stowiański 8, III p.).

BEZPIECZEŃSTWO
EKOLOGIA
KOMFORT

pnig.pl

 PGNiG

Mieszkańcy Legnicy, którzy w okresie od 2011 roku dokonali wymiany systemu ogrzewania na ekologiczny, mogą otrzymać dotacje od gminy w wysokości do 50 proc. wartości ich inwestycji.

dla domu jednorodzinnego - 10.000,00 zł;

dla mieszkania w bloku wielorodzinnym - 7.000,00 zł;

w przypadku kotłowni zasilającej w ciepło budynek wielorodzinny limit dotacji określony będzie w oparciu o liczbę obsługiwanych mieszkań - jako iloczyn tej liczby i kwoty 4.000,00 zł.

Informacje w tej sprawie można uzyskać w wydziale środowiska i gospodarowania odpadami Urzędu Miasta, pl. Stowiański 8 lub pod numerem telefonu 76/72 12 347.

LEGNICA EUROPEJSKĄ STOLICĄ ŁUCZNICTWA

w dniach 26 sierpnia – 1 września

Na mistrzostwa do Legnicy przyjedzie ponad 300 zawodników z 40 państw Starego Kontynentu i dodatkowo osoby towarzyszące. Będą walczyć o tytuły mistrzowskie w kategoriach łuku klasycznego (olimpijskiego) i bloczkowego. Do zdobycia jest 60 medali w konkurencjach indywidualnych, zespołowych oraz drużyn mieszanych.

Po raz pierwszy Polska będzie gospodarzem Mistrzostw Europy w łucznictwie tarczowym na torach otwartych. Jednocześnie będą to kwalifikacje do Igrzysk Europejskich, które odbędą się w 2019 w Mińsku. Legnica dołączyła do grona takich miast organizatorów, jak Luksemburg, Kopenhaga, Barcelona, Amsterdam czy Nottingham, które w przeszłości były gospodarzami mistrzostw.

Dodatkowym wydarzeniem, które podnosi rangę imprezy, będzie Kongres Sprawozdawczo-Wyborczy Europejskiej Federacji Łuczniczej, zaplanowany na 26 sierpnia. Wówczas w Sali Królewskiej Akademii Rycerskiej wybrane zostaną władze Federacji. Dzień później rywalizację rozpoczną łucznicy. Będzie widowiskowo.

- Organizacja mistrzostw ma dla naszego miasta wiele bardzo pozytywnych aspektów. Impreza ma wymiar europejski. O Legnicy będzie głośno na świecie. Przyjadą zawodnicy i goście z całego kontynentu. Skorzystają na tym także nasi przedsiębiorcy. Istotny jest też aspekt prestiżowy, społeczny i integracyjny – podkreśla prezydent Tadeusz Krzakowski.

W związku z obsługą uczestników Mistrzostw Europy w Łucznictwie Centrum Wolontariatu Miejskiego #TEAMLegnica zaprasza do współpracy wolontariuszy. Potrzebnych będzie co najmniej 10 osób z komunikatywną znajomością języka angielskiego, a także innych języków obcych, obdarzonych kulturą osobistą, odpowiedzialnością, dyspozycyjnością i otwartością na gości zagranicznych. Będą się oni zajmować logistyką, obsługą kongresu, pomocą w hotelach i transportem oraz udzielaniem informacji.

Kontakt do Centrum Wolontariatu –
Urząd Miasta, pl. Słowiański 8, II p.

664 976 115

Ceremonia otwarcia – 27 sierpnia

Rynek w Legnicy, godz. 17.00

W programie: przemarsz wszystkich reprezentacji, odczytanie przysięgi przez sportowców i sędziów, uroczyste otwarcie imprezy przez przedstawicieli władz europejskich oraz miejskich, a także program kulturalny.

Kwalifikacje i eliminacje – 28-31 sierpnia

stadion lekkoatletyczny w parku Miejskim

Kwalifikacje i eliminacje wyłonią sobotnich finalistów. Zapraszamy na trybuny oraz do dopingowania polskim łucznikom.

Finale – 1 września

Rynek w Legnicy, godz. 10.00

Podziwianie zmagania finalistów w otoczeniu zabytkowej architektury Rynku, wsparte komentarzem na żywo oraz dopingiem publiczności będzie niezapomnianym wydarzeniem sportowym.